

TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I JORDBRUKET

Lokale retningslinjer, Lierne Kommune

Vedtatt dato: 10.04.19

Innholdsfortegnelse

1. Formål, virkeområde og vilkår.....	2
1.1 Formål.....	2
1.2 Virkeområde.....	2
1.3 Vilkår.....	2
2. Prioriterte tiltak – Lierne Kommune:.....	2
2.1 Hydrotekniske anlegg og erosjon.....	2
2.2 Biologisk mangfold og Kulturlandskapstiltak.....	3
2.3 Forurensningstiltak i foretakets driftsopplegg.....	3
2.4 Kulturminner og verneverdige bygninger.....	3
3. Søknad.....	4
3.1 Elektronisk søknadsprosess.....	4
3.2 Dokumentasjon av opplysningene i søknaden.....	4
3.3 Søknadsfrist.....	4
3.4 Tilskuddsnivå.....	5
3.5 Saksbehandling og vedtak.....	5
4. Utbetaling.....	5
5. Gjeldende regler.....	5

1. Formål, virkeområde og vilkår

Ordningen «tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket» (SMIL) skal bidra til gjennomføring av konkrete miljøtiltak på landbrukseiendommer. Rammene for tilskuddsordningen reguleres i egen forskrift. Under følger en oppsummering av forskriftens formål og rammer.

1.1 Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

1.2 Virkeområde

Tilskudd skal gis til tiltak på landbrukseiendommer, samt i områder vernet etter naturmangfoldloven og kulturminneloven.

1.3 Vilkår

Tilskuddet kan gis til **foretak** som er registrert i **Enhetsregisteret** og som driver **vanlig jordbruksproduksjon** - på landbrukseiendommer med dyreslag og/ eller vekster berettiget produksjonstilskudd. Eier av landbrukseiendom må gi tillatelse til tiltaket i tilfelle søker ikke er eier. Således kan det gis tilskudd uavhengig om det er eier eller leietaker som står som søker.

Søker må kunne framlegge oppdatert **gjødselplan og journal for bruk av plantevernmidler, samt kart over alt areal som foretaket disponerer** hvor områder med kulturell- og biologisk verdier skal være inntegna og beskrevet. Det samme krav gjelder erosjonsutsatte områder.

2. Prioriterte tiltak – Lierne Kommune:

Hovedhensikten med SMIL - tilskuddet er å bidra til miljøhensyn utover det som er lovpålagt og forventet gjennom vanlig jordbruksproduksjon. Utover dette er det et viktig poeng for Lierne å prioritere tiltak som styrker den aktive jordbruksdriften på foretakene. Herunder er Grovfôrbasert husdyrproduksjon et hovedsatsningsområde i jordbruket i Lierne. Dette hensyn tas i den lokale tiltaksstrategien gjennom at tiltak knyttet til oppgradering av hydrotekniske anlegg prioriteres høyest. Videre prioriteres tiltak som ivaretar kulturlandskapet og fjellandbrukets særegenhet.

2.1 Hydrotekniske anlegg og erosjon

Hensikten med slike tiltak er å redusere risikoen for erosjon og avrenning av næringsstoffer. Behov for utbedring av hydrotekniske anlegg kan skyldes både skader på anlegget og underdimensjonering pga klimaendringer.

Eksempler på prioriterte tiltak:

- Oppgradering av avskjæringsgrøfter
- Åpne løp til erstatning for lukka løp.
- Oppdimensjonering av eksisterende avløp.
- Andre erosjonsforebyggende tiltak som f.eks le-planting

Vilkår:

- Tiltaket kan ikke omfatte vanlig grøfting/drenering av jordbruksareal.
- Avskjæringsgrøfter for å redusere erosjon og arealavrenning kan omfattes i den grad dette ikke er en del av et ordinært større dreneringsarbeid. Større tiltak bør omsøkes gjennom ordningen for dreneringstilskudd.

2.2 Biologisk mangfold og Kulturlandskapstiltak.

Tiltakene skal fremme biologisk mangfold gjennom å ivareta planter og dyr på gammel kulturmark. Videre skal tiltakene ivareta landskapsbildet i kulturlandskapet.

Eksempler på prioriterte tiltak:

- Aktuelle tiltak kan være etablering, restaurering og skjøtsel av områder og landskapselementer som styrker grunnlaget for biologisk mangfold.
  - o Rydding og istandsetting av gammel beitemark
  - o Rydding og istandsetting for å muliggjøre slått
- Utbedring samt skjøtsel av stier og turveier i jordbruksområder.

Vilkår:

- Søker må kunne dokumentere at arealet er gammelkulturmark
- Arealet må ha biologisk materiale som kjennetegner gammel kulturmark.
- Tiltakene må ikke komme i konflikt med viktige naturverdier, kulturminner eller reindriftsinteresser.
- Det gis ikke tilskudd for skjøtsel / opprydding av areal det samtidig søkes produksjonstilskudd på.
- Tilskudd til gjerdetiltak kan kun gis dersom rydding er en del av tiltaket. Det kan altså ikke gis tilskudd til rene gjerdetiltak
- Tiltak for å fremme biologisk mangfold i skog og utmark omfattes bare dersom den aktuelle lokaliteten er gammel kulturmark. Dette kan for eksempel være utslåtter eller seterområder.

2.3 Forurensningstiltak i foretakets driftsopplegg

Tiltak knyttet til forebygging av forurensing er et relativt omfangsrikt tema – men også tiltak som ligger tett opp mot formålet med SMIL-tilskuddet.

Eksempler på prioriterte tiltak:

- Anlegg for oppsamling av avrenning. fra rundballer, foringsplasser og utekveer.
- Tiltak for å redusere gasstap og luktplager

Vilkår:

- Tiltakene bør være i tilknytning til eksisterende driftsbygning eller driftsopplegg.

2.4 Kulturminner og verneverdige bygninger

I Lierne har man fortsatt tydelige historiske eksempler på drift av fjellandbruket. Derfor er tiltak knyttet til kulturminner tatt med i prioriteringen. Herunder kan skjøtsel, vedlikehold, istandsetting, bevaring av kulturminner, inkludert verneverdige bygninger støttes.

Eksempler på prioriterte tiltak:

- Bygninger som er et viktig element i kulturmiljøer og kulturlandskap
- Bygninger som er representative for lokal byggeskikk.
- Bygninger som har tilknytning til tidligere driftsformer.
- Skjøtsel av vegetasjon tilknyttet kulturminner

Vilkår:

- Freda bygninger støttes ikke av denne tilskuddsordningen.
- Kulturminnet / bygningen må ha tydelig tilknytning til jordbrukslandskapet.
- Bevare mest mulig av kulturminnets egenart
- Bruke tradisjonelle materialer, håndverksteknikker og farger

3 Søknad

3.1 Elektronisk søknadsprosess.

Søknadsprosessen for tilskuddsordningen gjennomføres elektronisk via altinn. Søknadsskjemaet er lagt opp slik at de fleste etterspurte opplysninger kan fylles direkte inn i skjemaet. Når det er sagt vil det være noe behov for bruk av vedlegg som utfyllende informasjon.

Veiledning for utfylling av søknaden kan man finne på følgende video-link:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/spesielle-miljotiltak/om-tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket#hvordan-soeke-smil-tilskudd->

3.2 Dokumentasjon av opplysningene i søknaden.

- Dokumentasjon som må fremgå av søknaden:
  - o Omfang og Arbeidsbeskrivelse
  - o Framdriftsplan
  - o Kostnadsoverslag
  - o Finansieringsplan
  - o Detaljplan hvor tiltaket er inntegna
  - o Bekreftelse på at foretaket har godkjent gjødselplan og plantevernjournal (der dette er pålagt)
- Dokumentasjon som må kunne fremvises på forespørsel:
  - o Godkjent gjødselplan og plantevernjournal der dette er pålagt
  - o Oversiktskart foretakets tilgjengelige jordbruksareal, samt beliggenhet i kommunen.
- Dokumentasjon som kan bli etterspurt ifm saksbehandlingen:
  - o Dokumentasjon på kartlagt biologisk mangfold
  - o Kart med inntegna kjente/freda kultur- og naturverdier.
  - o Bilder som beskriver status før tiltaket gjennomføres

3.3 Søknadsfrist

Fylkesmannen tilpasser antall tildelingsomganger til kommunene etter hvorvidt budsjetterte midler blir omsatt. Med utgangspunkt i at tildelingsomfanget til dels er situasjonsbetinget, tar Lierne utgangspunkt i to tildelingsomganger;

- Vinter / Vår (Hovedtildeling)
- Sommer / Høst (Tilleggstildeling)

Gjeldende søknadsfrister for Lierne fastsettes i tråd med tildelingsintervall fra Fylkesmannen. Hovedsakelig gjennomføres tildelinger etter følgende metode:

1. SMIL-tildeling nr. 1 – **Vinter / Vår**.
  - a. Lokal søknadsrunde for **hovedtildeling**.
  - b. Dersom det gjenstår midler tildeles disse ved Søknadsomgang nr 2.
2. SMIL-tildeling nr. 2 – **Sommer / Høst**.
  - a. Lokal søknadsrunde for **tilleggstildeling**.
  - b. Gjennomføres dersom EN av TO situasjoner er gjeldende.
    - i. Kommunen har gitt tilsagn på alle disponible midler ifm hovedtildeling og fått ekstratildeling fra Fylkesmannen.

- ii. Kommunen har ikke nyttet alle disponible midler, har ikke fått tilleggsmidler, men tildeler gjeldende rest fra hovedtildeling.

Herunder reguleres fristen årlig av Landbrukskontoret.

Dersom kommunen har ambisjoner om å få tildelt midler utover opprinnelig ramme – kreves det at alle disponible midler tildeles tiltak ved hovedtildeling. Med det som utgangspunkt anmodes alle relevante søkere å levere sin søknad ved søknadsomgang vinter/vår.

3.4 Tilskuddsnivå

Kommunen er gitt myndighet til å tilpasse tilskudds prosenten innenfor rammene gitt av Landbruksdirektoratet.

Tilskuddssatsene for Lierne forankres i gjeldende prioritering av tiltak.

Pkt 2.1 – Tiltak knyttet til hydrotekniske anlegg og erosjon

- Tiltakene kan støttes med inntil 50 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Pkt 2.2 – Tiltak knyttet til biologisk mangfold og kulturlandskap

- Tiltakene kan støttes med inntil 35 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Pkt 2.3 – Forurensningstiltak i foretakets driftsopplegg

- Tiltakene kan støttes med inntil 20 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Pkt 2.4 – Tiltak knyttet til kulturminner og verneverdige bygninger

- Tiltakene kan støttes med inntil 20 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

3.5 Saksbehandling og vedtak.

Søknaden saksbehandles av kommunen. Herunder sendes det ut et standardisert vedtaksbrev gjennom landbruksdirektoratets saksbehandlersystem. Normalt vil følgende vilkår stilles av kommunen ifm vedtaket:

- Tiltaket skal ikke være påbegynt før vedtak er fatta.
- Dato for ferdigstilling, normalt 3 år etter innvilgningsdato.
- Krav om rapportering og godkjent sluttregnskap.

4. Utbetaling.

Tilskudd anvises til utbetaling ved mottak av skriftlig anmodning fra søker.

Delutbetaling kan foretas ved dokumentert behov og framdrift. Minst 25 % av innvilga tilskudd holdes tilbake til arbeidet er fullført. Herunder må nødvendig dokumentasjon foreligge og sluttregnskapet må være godkjent av kommunen.

5 Gjeldende regler.

Plikter og rettigheter knyttet til tilskuddsordninger reguleres i forskriften. Herunder henvises det til følgende paragrafer

§ 8 – Administrasjon, klage og dispensasjon

§ 9 – Opplysningsplikt og kontroll

§10 – Omgjøring, tilbakebetaling og motregning